

Parasal Geliřmeler Raporu

Veri Yönetiřimi ve İstatistik Genel
Müdürlüğü

Mayıs 2024

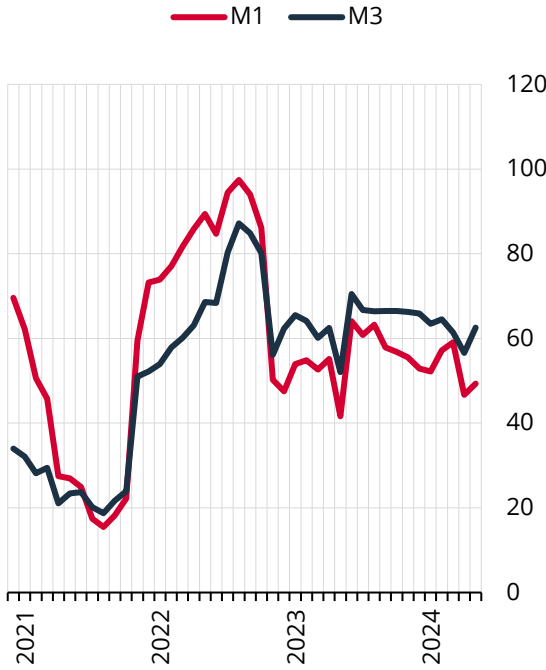

Değerlendirmeler

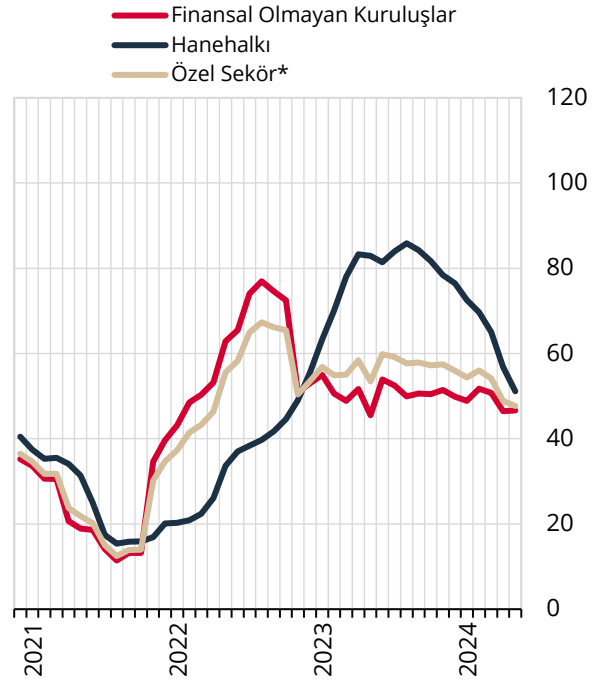
Geniş para arzı M3, Nisan 2024 döneminde yıllık %56,6 büyümenin ardından Mayıs 2024 döneminde yıllık %62,5 büyümüştür. En dar para tanımı olan M1'in yıllık büyüme oranı ise bir önceki ay %46,7 olarak gerçekleşirken Mayıs ayında %49,3 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 1).

Parasal sektör tarafından verilen kredilerin yıllık artış hızı, hanehalkı için Nisan 2024'te %56,8 iken Mayıs 2024'te %51,2 olarak gerçekleşmiştir. Finansal olmayan kuruluşlara verilen krediler ise Nisan 2024'te bir önceki yıla göre %46,5 artmışken, Mayıs 2024'te ise %46,7 artmıştır (Grafik 2).

Grafik 1. Parasal Büyüklükler (Mayıs 2024, Yıllık % Büyüme)

Grafik 2. Verilen Krediler (Mayıs 2024, Yıllık % Büyüme)

(*) Özel Sektör; Finansal Olmayan Kuruluşlar ile Hanehalkının yanında Tarım Satış ve Kredi Kooperatifleri, Hanehalkına Hizmet Veren Kar Amacı Olmayan Kuruluşlar ve Diğer Kalemlerini de kapsamaktadır.

Geniş para arzı bileşenlerinin para arzındaki yıllık büyümeye katkısı incelendiğinde; vadeli mevduatların para arzına en büyük katkısı sağlayan kalem olduğu, bunu vadesiz mevduatların izlediği görülmektedir. Mayıs 2024'te geniş para arzı M3'te gözlenen yıllık %62,5 oranındaki büyümede %37,6 ile vadeli mevduatlardaki artış etkili olmuş, bunu %19,2 ile vadesiz mevduatlar izlemiş ve diğer kalemlerin katkısı sınırlı düzeyde kalmıştır. Aylık %3,3 oranındaki büyümede ise %2,4 ile vadeli TL mevduatlardaki artış etkili olmuştur (Tablo 1).

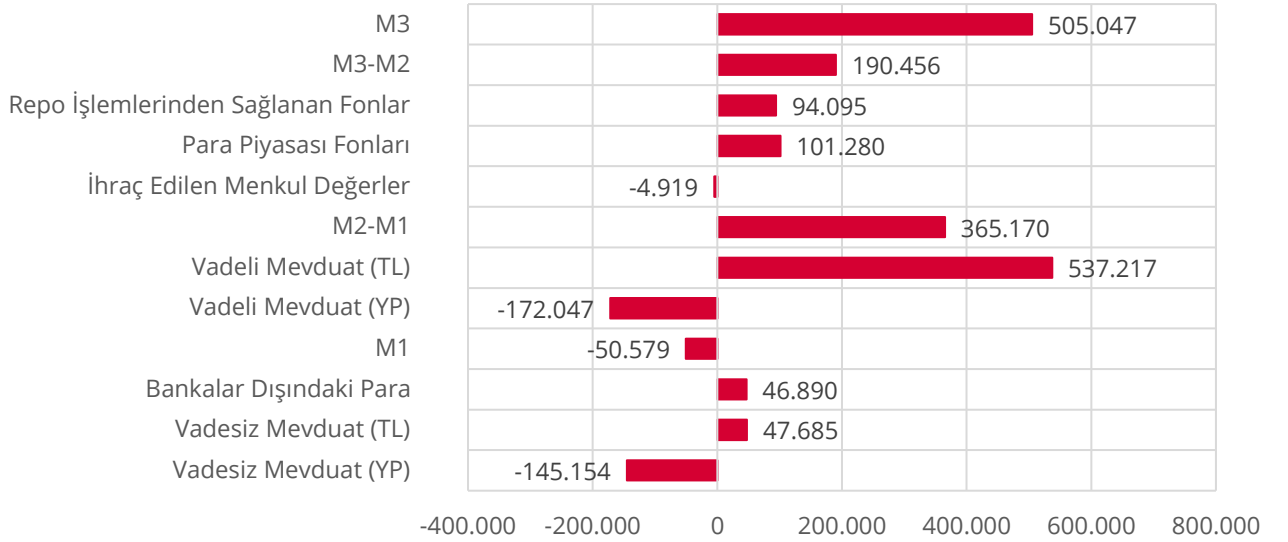
Tablo 1: M3 Para Arzındaki Yıllık Büyüme Bileşenlerinin Katkısı (Mayıs 2024)

	Para Arzı (Milyon TL)	M3 Yıllık Büyüme Bileşenlerinin Katkısı (%)	M3 Aylık Büyüme Bileşenlerinin Katkısı (%)
M3	15.763.121	62,54	3,31
M3-M2	925.200	3,67	1,25
Repo İşlemlerinden Sağlanan Fonlar	450.176	1,79	0,62
Para Piyasası Fonları	446.220	1,77	0,66
İhraç Edilen Menkul Değerler	28.804	0,11	-0,03
M2-M1	9.488.610	37,64	2,39
Vadeli Mevduat (TL)	7.638.137	30,30	3,52
Vadeli Mevduat (YP)	1.850.472	7,34	-1,13
M1	5.349.312	21,22	-0,33
Bankalar Dışındaki Para	514.625	2,04	0,31
Vadesiz Mevduat (TL)	1.420.827	5,64	0,31
Vadesiz Mevduat (YP)	3.413.860	13,54	-0,95

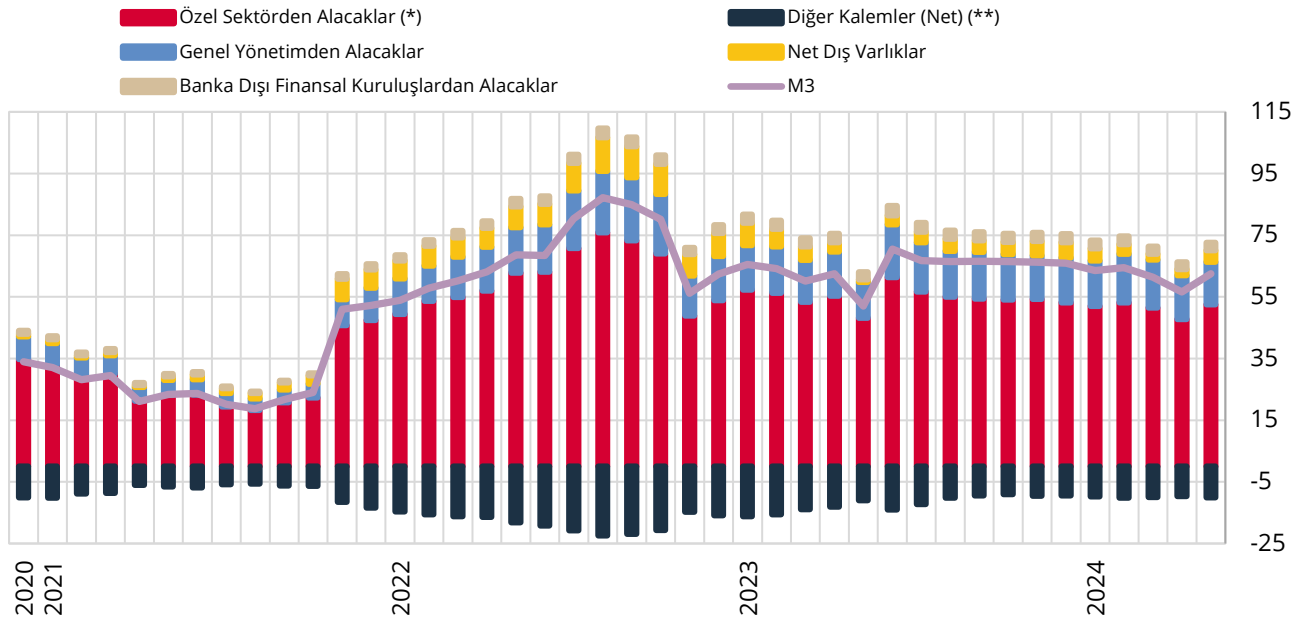
Kaynak: TCMB

Geniş para arzı M3, Mayıs 2024'te bir önceki aya göre 505 Milyar TL'lik artış göstermiştir. Aynı dönemde M1, 51 Milyar TL azalmış olup, bu düşüşte vadesiz YP mevduatlarındaki azalış etkili olmuştur (Grafik 3).

Grafik 3. M3 Para Arzı ve Bileşenlerinin Aylık Değişimi (Milyon TL)

M3'teki büyümenin karşılık kalemlerine yansımaları; %52,5'i özel sektörden, %13,9'u genel yönetimden, %2,5'i banka dışı finansal kuruluşlardan ve %3,7'si net dış varlıklardan alacaklarda artış şeklinde olmuştur. Diğer taraftan diğer kalemler (net) %10 oranında azalış olarak katkı yapmıştır.

Grafik 4. M3 Para Arzındaki Yıllık Büyümenin Karşılık Kalemlerine Yansıması (Mayıs 2024)

(*) "Özel Sektörden Alacaklar" kalemine Mali Olmayan Kamu Girişimlerinden Alacaklar dahildir.

(**) "Diğer Kalemler (net)" içerisinde parasal sektörün birbirleriyle olan işlemleri netleştirilmektedir.